

Boqiy fikr

Kitobsiz taraqqiyotga,
yuksak ma'naviyatga
erishib bo'lmaydi. Kitob
o'qimagan odamning
ham, millatning ham
kelajagi yo'q.

Shavkat MIRZIYOYEV

Kuch – bilim va tafakkurda

Ma'rifat

ENLIGHTENMENT XALQ ZIYOLILARI GAZETASI معرفت

1931-yildan chiqa boshlagan • E-mail: info@marifat.uz • 2017-yil 26-iyul, chorshanba № 59 (9020)

Yoshlarga oid davlat siyosati – amalda

Биз Ватанга таянчмиз!

Бухоро шахридаги кўхна ва сўлим Лаби ҳовуз мажмуасида ана шундай шиор остида ёшлар байрами ўтказилди.

Бухоро вилояти ҳокимлиги, Ўзбекистон ёшлар иттифоқи вилоят кенгаши, вилоят маданият бошқармаси ва бошқа ташкилотлар ҳамкорлигида ташкил этилган тадбирда умумтаълим мактаблари, ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари ўқувчилари, олий ўқув юрталари талабалари, жамоатчилик вакиллари иштирок этди.

Байрам доирасида ўтказилган

тадбирларда асосий эътибор Президентимизнинг 2017 йил 5 июлдаги «Ёшларга оид давлат сиёсати самарадорлигини ошириш ва Ўзбекистон ёшлар иттифоқи фаолиятини кўллаб-қувватлаш тўғрисида»ги фармони мазмун-моҳиятини кенг тарғиб қилиш, ёшлар иттифоқининг мақсад ва вазифаларини атрофлича тушунтиришга қаратилди.

(Давоми 4-бетда.)

Хунармандларнинг совғалари тайёр

Бу йил ўн биринчи бор ўтказиладиган «Шарқ тароналари» халқаро мусиқа фестивалини юксак савияда ташкил этиш ва ўтказиш бўйича Самарқандда тузилган ишчи гуруҳлар томонидан зарур чора-тадбирлар кўрилмоқда.

Фестиваль қатнашчилари ва меҳмонлар учун халқ амалий санъати ва халқ хунармандчилиги намуналари кўргазмаларини ташкил этиш гуруҳи ҳам айни пайтда тадбирларга пухта тайёргарлик кўрмоқда.

— Аънаёна кўра, бу йил ҳам Регистон майдонидаги асосий сахна ва амфитеатр атрофи юртимиз хунармандлари томонидан тайёрланган миллий хунармандлик ва халқ амалий санъати намуналари билан безатилади, — дейди «Хунарманд» уюшмаси Самарқанд вилояти ҳудудий бошқармаси бошлиғи Бахтиёр Ботиров. — Мирзо Улуғбек мадрасаси, Хунармандлар маркази ҳамда фестивалъ иштирокчилари жойлашган меҳмонхоналарда хунармандлик маҳсулотлари, миллий қолғу асбоблари, тарихий либослар кўргазмалари ташкил этилади. Бунинг учун нафақат самарқандлик, балки юртимизнинг турли ҳудудларида фаолият кўрсатаётган хунармандларнинг кулчилик, темирчилик ва мисгарлик, ипакчилик, зардўзлик ва бошқа маҳсулотлари келтирилди. Хусусан, миниатюрachi-мусавирлар Ҳабиб Турдиалиев ва Мансур Нуруллаев томонидан сопол товоқларга «Шарқ тароналари» ёзуви битилган тўрт хил ўлчамадаги маҳсулотлар, Шавкат Зоҳидовнинг зар билан жило берилган зардўзлик буюмлари, ургутлик

хунарманд Мавлуда Ҳамдамованинг турли кашталари, Сайёд Жўраев ва Феруз Бердиевнинг тери ва чармга ишлаган кўркам ва бежирим ашёлари жамланди. Хунармандларимиз мис, кулчилик, чинни идишларга ҳамда гилам ва турли матоларга Самарқанднинг диққатга сазовор жойлари акс этган буюмлар тайёрлашни бошлади. Миллий аънаёна ва қадриятлар асосида яратилган халқ қаҳрамонлари ҳайкалчалари, ўймакор нақшлар солининг мўъжаз сандиқчалар, митти миллий мусиқа асбоблари ҳам хорижлик меҳмонлар учун Самарқанддан, «Шарқ тароналари» фестивалидан унутилмас эсдалик совға бўлади, деб ўйлаймиз.

Фестиваль кунлари «Хунарманд» уюшмаси вилоят бошқармаси, вилоят давлат музей-қўриқонаси ва Ўзбекистон Бадий академияси Самарқанд бўлими ҳамкорлигида Самарқанд шахридаги «Чорсу» тасвирий санъат галереясида халқаро кўргазма ўтказиш режалаштирилган. Ушбу тадбирда 1997 йилдан буён «Шарқ тароналари» халқаро мусиқа фестивалида намойиш этилган нодир қолғу асбоблари, иштирокчиларнинг миллий либослари, самарқандлик рассомларнинг рангтасвир асарлари намойиш этилади.

Ҳ.ҲАСАНОВ,
ЎзА муҳбири

ЁШЛАР ИТТИФОҚИ ТОМ МАЪНОДА ЁШЛАР МАНФААТИНИ ҲИМОЯ ҚИЛАДИГАН, ОРЗУ-УМИДЛАРИ, ИҚТИДОР ВА САЛОҲИЯТИНИ РЎЁБГА ЧИҚАРА ОЛАДИГАН ТИЗИМ БЎЛАДИ

Президентимиз Шавкат Мирзиёев 2017 йил 5 июль куни «Ёшларга оид давлат сиёсати самарадорлигини ошириш ва Ўзбекистон ёшлар иттифоқи фаолиятини кўллаб-қувватлаш тўғрисида»ги тарихий фармонни имзолади. Шу кундан эътиборан мамлакатимизда ёшларга оид давлат сиёсати билан шуғулланадиган янги тузилма — Ўзбекистон ёшлар иттифоқи фаолият бошланди.

Ташкилот олдида турган муҳим вазифалар ва уларни рўёбга чиқариш бўйича амалга оширилаётган ишлар хусусида ЎзА муҳбири Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси, Ўзбекистон ёшлар иттифоқи марказий кенгаши раиси Қаҳрамон ҚУРОНБОЕВ билан суҳбатлашди:

— Қаҳрамон Кўчқорович, янги ташкилотга аксарият ёшлар хайрихолик билдирмоқда. Лекин бироз шубҳа билан қараётганлар ҳам йўқ эмас. Бунинг ўз вақтида катта орзу-мақсадлар билан ташкил этилган «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати барча ёшларнинг том маънодаги таянчи ва суянчига айлана ол-

магани билан изоҳлаш мумкин. Бундай ҳолат қайта такрорланмаслиги учун Ёшлар иттифоқи нима ишлар қилмоқчи?

— Аввало, ёшларни тинглаш механизмининг йўлга қўямиз. Баландрарвоз гапларни бугун замон кўтармайди. Бундай усул билан ёшларнинг қалбига йўл топиш қийин. Амалий ишлар керак. Илгари ёшлар таш-

Vatanimiz mustaqilligining 26 yilligi oldidan

килоти ёшлар ҳаётидаги қандай долзарб муаммоларни муҳокама этмасин, уларнинг аксарияти ўша ташкилотдан нарига ўтмас эди. Бир марта дардини, ташвишини айтган йигит ёки қиз мана шундай муносабатни кўргач, қайтиб бундай ташкилотга ишонмас, ўз билганича йўлида давом этаверарди. Ёшлар иттифоқи ташкилий тузилмасида **юқоридан паства қараб эмас, ҳар томонлама ҳаракатлана оладиган механизмни жорий қилганмиз.** Яъни, ёшларнинг фикри, орзу-интилишлари, мақсади, энг муҳими, муаммоларини тинглаб, уларни ўз ўрнида ҳал қилиш принципи асосида иш тутилади. Ташкилотнинг энг куйи бўғинидаги йигит ёки қизнинг фикри, ўртага таш-

лаган муаммоси, таклиф ва тавсиялари, аввало, ўша туман, вилоят даражасида ҳал этилиши зарур. Унда ҳал бўлмаса, Президент девони, Олий Мажлис Сенати доирасига олиб чиқилади. Бундан буён муаммони фақат ўрганиш эмас, балки уни ҳал этиш, келгусида олдинчи олиш йўлидан борамиз! Ёшлар биздан шунини кутяпти. Бугунги глобаллашадиган ҳаёт қанча мураккаб бўлмасин, биз ўз келажагини ҳақида чиндан қайғурсак, Ўзбекистон фуқароси бўлган бирорта ёшнинг эътибордан четда қолдиришга ҳаққимиз йўқ.

— Кунинг кеча Ёш олимлар ва Ёш тадбиркорлар ассоциациялари, Ижодкор ёшлар уюшмасини тузиш тўғрисида қарор

қабул қилинди. Йил охиригача шунга ўхшаш тузилмалар сони 30 га етиши кутилмоқда. Ҳар бирининг фаолиятини ташкил этиш ва юритиш тўғрисида ёшлар иштирокига берилмапти. Бундай кенг қўламли ишни удалашнинг масъулияти ҳам шунга яраша бўлади.

— Президентимиз ёшларга бунёдкор куч сифатида қараб, уларнинг имкониятларига катта ишонч билдирди. Ҳаммамизни бир мақсад, бир гоё бирлаштиради. Ҳамма нарса бошида қийин. Ёшлар ёшларга таъсир кўрсатадиган, ўз тақдирини ўзи белгилайдиган, ўзлари ўзларига кўмак, далда беришига имконияти вақти келди.

(Давоми 2-бетда.)

Коллеж битирувчилари қўллаб-қувватланмоқда

Ўзаро суҳбатлашаётган отахонларнинг гапи қулғимизга чалинди:

— Яқинда иморат курдингу, — деди улардан бири, — эшик-дераза ромларини қаердан олгандинг?

— Туман марказидан — Фаррух деган йигитнинг корхонасидан. Сенга ҳам шунақа эшик-дераза ромлари керак бўлса, иккиланмай боравер. Ёш бўлса ҳам йигитнинг иши пишиқ, муомаласи жойида. Миҳозлари ҳам кўп, — маслаҳат берди ҳамсуҳбат мўйсафид...

Фаррух Равшанбеков Зомин қишлоқ хўжалиги ва маиший хизмат касб-хунар коллежида ўқиб юрган чоғлари алюминий профили эшик-дераза ромларини ясашга қизиқарди. Йигит ишлаб чиқариш амалиётини худуддаги шу турдаги маҳсулотларни ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган корхонада ўтади. Ўқишни тамомлагач, ушбу корхонада меҳнат фаолиятини бошлади. Қисқа муддатда унга бериқтирилган устандиг, корхона раҳбариятининг ишончини қозонди. Ишни тез ва сифатли бажариши миҳозларга ҳам манзур бўлди. Кўпнинг дуосини олиб, тез орада ўзи ҳам мустақил иш бошлади. Якка тартибдаги тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйди. У ясаган ромлар ташқи кўриниши бежирим ҳамда сифатли бўлгани боис бозорда ўз ўрнини топди. Ҳозир ёш тадбиркорнинг қўл остида ўн бир нафар ишчи меҳнат қиляпти. Уларнинг барчаси коллеж битирувчилари.

— Аввал алюминий профилидан эшик-дераза ромларини ясаган бўлсак, бугун буюртма асосида тахта ва металлдан ҳам турли маҳсулотлар тайёрлаяпмиз, — дейди ёш тадбиркор. — Ҳар ойда 50—60 миллион сўмлик

маҳсулотимиз миҳозларга етказиб берилляпти.

Ёш ишбилармон юртида тадбиркорликка қара-тилаётган эйтибордан руҳланиб, балиқчилик хўжалигини ҳам ташкил этди. Айни пайтда учта ҳовузда балиқ парваришляяпти. Шу йилнинг ўзида тайёр маҳсулотларни экспорт қилиш учун ҳамкорлар билан шартнома

имзолаган. Ҳамкорлик натижасида тадбиркор 30 миллион сўм соф фойда қўриш ниятида. Бу йўналишда ҳам беш кишининг иш билан бандлиги таъминланди.

Жиззах вилоятида Фаррух Равшанбеков сингари тадбиркорлик фаолияти билан шугулланиш истагидаги коллеж битирувчилари сафи кун сайин кенгаймоқда. Жумладан, бу йилги коллеж битирувчиларининг 1298 нафари имтиёзли кредит олиш нияти билан уларнинг 505 нафари ўз фаолиятини бошлади.

— Кўпдан буён иссиқхона ташкил этишга қизиқардим, — дейди Зомин қишлоқ хўжалиги ва маиший хизмат касб-хунар коллежи битирувчиси Нуриллом Абдусаматов. — Бизнес лойиҳам мутасадди ташкилот вакиллари маъқул келиб, 7 мил-

Milliy dastur — amalda

лион 400 минг сўм имтиёзли кредит олдим. Бу маблағга томорқамизда иссиқхона ташкил этиб, лимон парваришляяпмиз. Тадбиркорлик орқали оиламиз бюджетига, Ватанимиз тараққиётига ҳисса қўшаётганимдан хурсандман.

ри битирувчилари кўп бўлган Зомин, Бахмал, Фаллаорол, Фориш ва Шароф Рашидов туманларига тўғри келади.

Ёшларни ишга жойлаштириш мақсадида вилоят бўйича йил давомида 38 марта махсус бўш иш ўринлари ярмаркасини ўтказиш режалаштирилган. Шу кунгача ташкил этилган ярмаркаларда 126 нафар битирувчига ҳуқуқий ёрдам берилди. Кам таъминланган, кўп болали оилалар фарзандлари ҳамда имконияти чекланган битирувчиларни ишга жойлаштириш учун 568 корхона ва ташкилотда 2173 иш ўрни захираси яратилди.

— Ҳаёт билан ҳамроҳанг қадам ташлаш зиммамизга катта масъулият юклармоқда, — дейди Жиззах вилояти ўрта махсус, касб-хунар таълими бошқармаси мутахассиси Абдурауф Маматулов. — Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 2 майдаги қарори-га асосан 2017-2018 ўқув йилидан бошлаб вилоятимиздаги учта касб-хунар коллежи қайта ихтисослаштирилди. Жумладан, Зомин педагогика коллежи Зомин педагогика ва туризм коллежига, Жиззах политехника институти қошидаги 2-академик лицей Фаллаорол автомобиль йўллари ва сервис касб-хунар коллежига, Жиззах уй-жой коммунал хўжалиги касб-хунар коллежи Жиззах архитектура ва қурилиш касб-хунар коллежига айлан-тирилди. Мазкур таълим муассасаларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш учун зарур жиҳозлар, ўқув методик адабиётлар ҳамда малакали педагог кадрлар билан таъминлаш чоралари кўрилмоқда.

Янги ўқув йилида меҳнат бозори талаблари асосида

колежларда янги йўналишларни очиш кўзда тутилган. Жумладан, пойабзал, чарм, атторлик ва мўйна ишлаб чиқариш технологи, ипакчи, иссиқхона ва парник хўжалиги техник-технолог каби ўн бир ихтисослик бўйича кичик мутахассислар тайёрланади. Умумтаълим мактабларида рус тилида тахсил олган 620 нафар 9-синф битирувчиси учун "Сайилжой" академик лицейи, Жиззах тиббиёт коллежи, Жиззах транспорт-алоқа касб-хунар коллежи, Жиззах педагогика коллежи, Мирзачўл агроиқтисодий коллежларида рус тилида таълим бериладиган гуруҳлар ташкил этилади.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев Жиззах вилоятига ташрифи чоғида худудда балиқчилик тармоғини ривожлантириш хусусида қатор таклифлар билдирган эди. Шунга асосан Арнасой транспорт ва қишлоқ хўжалиги коллежи Тошкент давлат аграр университети билан ҳамкорликда балиқчилик йўналиши бўйича мутахассис кадрлар тайёрлаш йўлга қўйди. Келгусида Зафаробод туманида ишга тушириладиган нефтни қайта ишлаш заводида мутахассислар тайёрлаш мақсадида Зафаробод агро-ноат ва транспорт коллежиде нефть ва газга кимёвий ишлов бериш, қайта ишлаш техник-технолог йўналиши очилди.

Ҳа, коллежни битириб, ҳаётга мустақил қадам қўяётган йигит-қизларнинг кўзида қувонч, қалбда ёруғ орзу-истаклар мужассам. Уларнинг ҳаётда ўз ўринларини топишларида таълим муассасасида олган билимлари, ўрганган касб-хунарлари асқотади. Шу билан бирга, улар орасида тадбиркорларнинг кўпаяётгани ҳам ижобий ҳол. Уларни қўллаб-қувватлаш эса кенг жамоатчиликнинг, барчамизнинг муҳим вазифамиз. Зеро, ёш тадбиркор — юртга мададкор.

Абдусаттор СОДИҚОВ
Жиззах вилояти

Ёшларни тадбиркорликка йўналтириш

бунда ота-оналарнинг ҳам дунёқарашини ўзгартиришга эҳтиёж мавжуд

Олот қишлоқ хўжалиги касб-хунар коллежини бу йил 643 нафар ўқувчи тамомлади. Битирувчилар 8 мутахассислик бўйича тумандаги корхона ва ташкилотлар, фермер хўжалиқларига ишга жойлашмоқда.

Айтиш жоизки, эришляётган натижалар билан бирга ечимини кутаётган масалалар ҳам мавжудлигини кўз юмиб бўлмайди. Мамлакатимизда ҳар йили юз минглаб янги иш ўринлари ташкил этилаётганига қарамай, меҳнат ресурслари миқдори муттасил ўсиб бораётгани, иқтисодийдаги таркибий ўзгаришлар ва бошқа омиллар туфайли меҳнат бозорида ишчи кучи таклифи унга бўлган талабдан ортиб кетмоқда. Айниқса, ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларини тугаллаётган йигит-қизларни ихтисосликлари бўйича иш билан таъминлаш қийинлашиб бормоқда. Жумладан,

касб-хунар коллежимиз фермер-чорвадор, агрономия, ветеринария ва шу каби қишлоқ хўжалиги мутахассислари тайёрлашга ихтисослаштирилган бўлиб, битирувчиларимиз асосан фермер хўжалиқлари ва қишлоқ хўжалиги корхоналари ёки ташкилотларига ишлаб чиқариш амалиётига юборилди.

Аксарият ҳамкорлар келгусида бўлажак мутахассисларни айнан амалиёт ўтаган жойида ишга олиш қафиллигини олмайди. Албатта, бу борада барча айбни ҳамкорларга юклаганимиз ҳам ноҳиоз. Чунки корхона, ташкилот ёки қайси фаолият тури билан шугулланишидан қатъи назар, ҳар қандай хўжалик юритув-

чи субъектларда ҳам қўшимча иш ўринлари яратилиши ўз-ўзидан ҳал бўладиган масала эмас.

Бу борада Президентимиз мамлакатимизни 2016 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг асосий яқунлари ва 2017 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг кенгайтирилган мажлисидаги маърузасида Олтинқўл тумани мисолида муаммони ҳал этиш йўллари кўрсатиб берди. Бундан тегишли хулоса чиқарган ҳолда битирувчи-ўқувчиларни тадбиркорликка йўналтириш борасида ҳам қатор ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, ўқувчиларга, айниқса, ота-оналарга фарзанди тадбиркор бўлишининг оила, маҳалла, қолаверса, юрт равнақи йўлидаги

аҳамияти ҳақида кенг тушунтиришлар олиб борилмоқда. Афсуски, айрим ота-оналарда журъат етишмаслиги фарзандлари режаларига андак ғов бўлмоқда.

Шу ўринда таклиф сифатида шуни айтмоқчиман. Оммавий ахборот воситаларида, айниқса, телевидение орқали касб-хунар коллежини битириб, имтиёзли кредит эвазига ўз бизнесини бошлаган ва ҳозир ютуқларга эришляётган ёшлар ҳаётидан лавҳалар бериб борилса, уни томоша қилган битирувчи-ўқувчилар ҳамда ота-оналар дунёқарашини ўзгартириб, қўрқмай олға қадам ташлашга руҳан тайёрланган бўларди. Зеро, ёш тадбиркорлар сафини кенгайтириш эртанги фаровон ҳаётимиз гаровидир.

Тўлқин ТУРДИЕВ,
Олот қишлоқ хўжалиги касб-хунар коллежи катта ўқитувчиси

2017-yil 26-iyul, № 59 (9020)

Навоий давлат кончилик институти кончилик иши, кон-металлургия, кимё-технология, энергетика ва машинасозлик соҳалари бўйича етук мутахассислар тайёрловчи олий таълим муассасаларидан саналади. Илм масканида ёшларга пухта билим бериш баробарида мазкур йўналишлардаги мавжуд муаммоларни ҳал этишга қаратилган изланишларни олиб боришга алоҳида эътибор қаратишмоқда. Бу жараёнда институт ва корхоналар ўртасида мустақкам ҳамкорлик ўрнатилгани муҳим аҳамият касб этаётмир. Жумладан, Навоий ва Олмалиқ кон-металлургия комбинати бошқарувидаги йирик ишлаб чиқариш корхоналари, "Навоийазот", "Қизилқумцемент", "Аммофос-максам" ОАЖ, Навоий иссиқлик электр станцияси ҳамда республикадаги қатор олий таълим муассасалари, етакчи илмий текшириш институтлари билан ҳамкорлик талабаларнинг назарий ва амалий билимларини мустақкамлаб, ишлаб чиқариш сифати ва самарадорлигини такомиллаштиришга қаратилган тадқиқотлар устида ишлаши учун қулай муҳит яратмоқда.

— Барча йўналишларда мутахассислик фанлари бўйича ўқитишнинг дуал тизими жорий этилган бўлиб, 2-, 3-курс талабалари учун дарслар режа асосида бевосита ишлаб чиқариш корхоналаридаги ўқув хоналарида ташкил этилади. Йигит-қизлар 3-курс охирида уч ойлик ишлаб чиқариш амалиётини ўзлари иш бошлайдиган корхоналарда худди ишчи-хизматчилар сингари меҳнат қилиб ўтади. Фойдаланиладиган асбоб-ускуналар, иш жараёни билан яқиндан танишиб, аудиторияларда олган назарий билимларини амалиётга татбиқ этишади, — дейди институтнинг илмий тадқиқот ва илмий педагогик кадрлар тайёрлаш бўлими бошлиғи Тўлқин Нурмуродов. — Шу тарика дастлаб битирув-малакавий ишларга мавзу бўлган муаммолар янги-янги тадқиқотлар, кашфиётлар устида ишлашга асос бўлмоқда.

Институтда ўқиб юрган кезлари дастлаб Беруний номидаги, сўнг Президент давлат стипендияси соҳиб бўлган Беҳзод Толиповнинг айна пайтда техника фанлари доктори, профессор А.Ҳасанов раҳбарлигида "Мураккаб таркибли сульфидли, олтин мишьякли руда ва концентратларни қайта ишлаш технологиясини яратиш" мавзусида олиб бораётган изланишлари ҳам талабалик йилларидаги завқли амалий машғулотлар билан боғлиқ. Ёш тадқиқотчи магистратурани муваффақиятли тугатгач, соҳадаги мавжуд муаммоларни чуқурроқ ўрганиб, сўнг янгиликларга қўл уришни мақсад қилди. Шу ниятда Навоий кон-металлургия комбинатининг Шимолий кон бошқармасига қарашли 3-гидрометаллургия заводида ишлаш чоғида назарий билимларни амалиётда мустақкамлаш шарт эканини, кўз билан кўриб, ишонч ҳосил қилмай туриб соҳанинг келажаги хусусида бош қотириш бирёқлама

да мўридан чиқадиган иссиқлик энергиясини электр энергиясига айлантириб, печ бўлинмаларини ёритиш мумкин. Мўридаги ҳароратни пасайтириш натижасида ажралиб чиқувчи чанг миқдорини 10 баробарга камайтириш ҳам катта ютуқдир.

Бугунги кунда мамлакатимиз металлургия саноатининг ечимталаб масалаларидан бири мураккаб таркибли олтинли бойитмалар ва биоекларни куйдиришидир. Тажриба ва таҳлиллар ушбу қурилмадан фойдаланиш бу борада ҳам жуда қўл келишини исботламоқда. Ёш олим олиб бораётган илмий изланишлар доирасида печнинг юзаси ва мўрисидидаги иссиқлик энергиясидан электр энер-

Институт ва корхона ҳамкорлиги

соҳадаги муаммоларни назария ва амалиёт уйғунлигида ҳал этишга хизмат қилмоқда

хулосалар чиқаришга сабаб бўлиши мумкинлигини тушуниди. Заводдаги жараёнларда иштирок этаркан, соҳа тараққиётини таъминлаш учун, аввало, ресурстежамкор технологиялар устида ишлаш зарурлигига амин бўлди.

— Энергия ресурсларини тежаш орқали маҳсулот таннархини камайтириш ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг ташқи ва ички бозордаги рақобатбардошлигини оширишнинг асосий омилларидандир. Шу маънода биз синовдан ўтказаяётган янги энергиятежамкор, тезкор куйдирувчи печнинг аҳамияти катта, — дейди Беҳзод Толипов. — Мақсадимиз — хозиргача хориждан келтириляётган турли асбоб-ускуналар, жумладан, комбинат корхоналарида ишлатилаётган печлар ва уларнинг қисмларини маҳаллийлаштириб, юртимизда ишлаб чиқариш. Ушбу қурилма айна пайтда ишлатилаётган муқобилларига нисбатан хомашёни тўлиқ, жадал куйдириш хусусиятига эгаллиги билан ажралиб туради. Шунингдек, иссиқликнинг ташқи муҳитга чиқиб йўқолишини кескин камайитиришни, яъни печ мўрисидан чиқадиган иссиқ оқова газларни қайта ишлатиш ҳисобига энергияни тежаш, юзасида ҳамда мўридаги иссиқлик энергиясидан электр энергиясини олишни режалаштирганмиз. Кўзатишлар мазкур юқори самарадорликка эга печ мўрисидидаги иссиқликдан фойдаланиб, иссиқ ҳаво юбориш орқали ёқилгини тежаш имкони мавжудлигини кўрсатяпти. Айна пайт-

гиясини олиш мақсадида "Физика-Куёш" илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси мутахассислари билан ҳамкорликда кўп функцияли термоэлектрогенератор қурилмаси яратилди ва муваффақиятли синовдан ўтказилди. Қурилма соати 16 Вт.гача электр энергиясини ишлаб чиқариш қувватига эга бўлиб, бунда электр кучланиш 12—14 Вт.ни ташкил қилади. Печ юзасидаги ҳарорат 120—130°C га етганда термоэлектрогенератор электр токи ишлаб чиқара бошлайди. Шунингдек, печ юзасидаги иссиқлик энергиясидан ишлаб чиқилган, термоэлектрогенератор орқали олинган 12—14 Вт электр энергиясини одатда фойдаланиш учун 220 Вт кучланишга айлантириш ҳам мумкин. Ушбу технология барча ҳолатларда фойдаланилмайдиган иссиқлик энергиясидан қўшимча электр энергия олишни йўлга қўйиш имкониятини яратиши билан муҳим. Модомики, йирик печларда ҳам ушбу қурилма асосида яратилган технологиялар қўлланди, тақлиф қилинаётган термоэлектрогенератор ишлаб чиқарган электр энергия камда корxonанинг ҳўжалик эҳтиёжлари, жумладан, ёритиш тизими, диспетчерлик, операторлик қисмлари ёки зарур ҳолларда печча кислород бериш қурилмасига бериладиган электр энергияси манбаи ўрнини қоплай олади.

Корхонада фаолият юритадиган экан, заводлардаги печларда ҳарорат тизимини доимий назорат қилишда фойдаланилаётган термомпаралар ҳам Беҳзод То-

Izlanish va samara

«Ҳар кимга илмий ва техникавий ижод эркинлиги, маданият ютуқларидан фойдаланиш ҳуқуқи кафолатланади.

Давлат жамиятнинг маданият, илмий ва техникавий ривожланишига ғамхўрлик қилади».

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, 42-модда.

липовнинг эътиборини тортди. Бу ускуналарнинг энг кичик қисмларигача хориждан харид қилинади. Таदқиқотчи ишлаб чиқаришга тавсия этаётган яна бир кашфиёт — ҳар дақиқада печнинг барча қисмидаги

ган ишларнинг тугалланганлик даражаси асосий мезон сифатида қабул қилинган.

Кимё-металлургия факультетининг 3-курс талабаси Фаррух Фармоновнинг фикрича, айна пайтда мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган рангли ва қимматбаҳо металлларнинг саксон фоизи Навоий вилояти ҳиссасига тўғри келади. Бу йўналишда ишлаб чиқариш жараёнини янада такомиллаштириш, соҳани замонавий билимларга эга малакали кадрлар билан тўлдириш, энг асосийси, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширувчи илмий

ҳароратни ўлчаб, ахборотни хотирада сақлаб таҳлил этиш имконини берувчи ускуна ҳам иқтисодиётимизга фойда келтириши мутахассислар томонидан эътироф этилаётмир. Ушбу қурилма орқали печнинг энг назик қисмларида ҳам ҳарорат тушиши ёки ортшининг сабаб ва оқибатларини ўрганиш, шу асосда мавжуд камчиликларни бартараф этиш мумкин.

— Конституциямизнинг 42-моддасида ҳар кимга илмий ва техникавий ижод эркинлиги, маданият ютуқларидан фойдаланиш кафолатланади, давлат жамиятнинг маданият, илмий ва техникавий ривожланишига ғамхўрлик қилиши қайд этилган. Шу маънода айна кунда институтимизда тайёрланаётган 2 та фундаментал, 13 та амалий, 3 та инновацион, 1 та ёш олимнинг фундаментал лойиҳалари ҳам амалга самарали татбиқ этилиши шубҳасиз, — дейди Тўлқин Нурмуродов. — Кафедраларда тайёрланаётган илмий лойиҳаларни танловга тақдим этишда уларнинг республикаимиз учун долзарб аҳамиятга эгаллиги бу борада олиб борилаёт-

тадқиқотларга алоҳида эътибор қаратиш билан кончилик саноатини янада ривожлантириш мумкин.

— Шу ўринда институт билан корхоналар ўртасида мустақкам ҳамкорлик ўрнатилгани муҳим аҳамият касб этмоқда, — дейди талаба. — Рудаларнинг босқичма-босқич майдаланиши ёки металлларнинг суюлиш, куюлиш, қайнаш жараёнига доир билимлар бизга назарий жиҳатдан ёд бўлиб кетган. Бироқ амалиётга чиққанмизда билимларимиз ҳали етарли эмаслиги аён бўлди. Бу бўшлиқни тўлдирмай туриб, мутахассислар қаторига қўшилиш мушкул. Гидрометаллургия заводида рудаларнинг майдаланиши, уран оксидларининг тузларга айланиши каби жараёнларни амалга оширишда иштирок этарканман, металлургия соҳасида мураккаб таркибли олтин заррачаларини ажратиб олиш масаласи илмфан олдидаги долзарб вазифалардан эканини англадим ва келажақда бу борада илмий изланишлар олиб бориш ниятиданман.

Ойбуви ОЧИЛОВА,
"Ma'rifat" мухбири

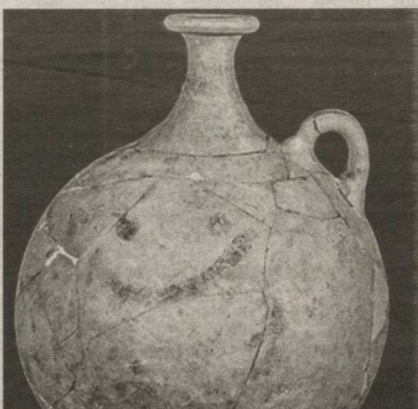
2017-yil 26-iyul, № 59 (9020)

"ҚАДИМИЙ СМАЙЛИК" ТОПИЛДИ

"The Independent" нашрида келтирилишича, Туркия жанубидаги Газиантеп вилоятида 4000 йиллик кўза топилди. Археологлар қазиб олган буюмда "қадимий смайлик" — кулиб турган инсон қиёфаси акс этган.

Кулолчилик намунаси кўхна мақбара ичидаги 4 минг йил муқаддам ясалган бир қанча кундалик рўзгор буюмлари орасидан топилган. Ҳозирча оғзи тор, дастаси кичик қадимий кулолчилик санъати намуналаридан фарқ қилади, — деди археологлар гуруҳи раҳбари доктор Николо Маркетти. — Мутахассислар билан бирга кузатиш жараёнида кўзада бошқа тасвир йўқ эканига ишонч ҳосил қилдик.

Маълумотларга кўра, топилма Газиантеп археология музейининг экспозициялари қаторидан жой олади.

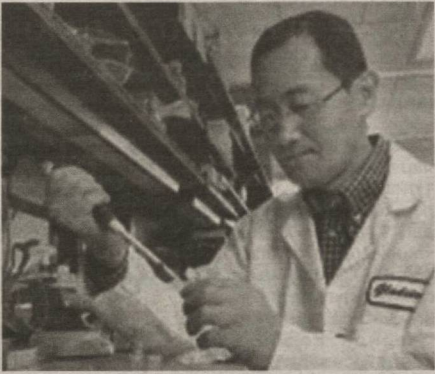
Бугунги кунда ичакнинг шиллик пардасидан жароҳлик операциялари давомида қон ивиб қолишининг олдини олувчи антикоагулянт олиш учун фойдаланилмоқда. Шунингдек, биологик чиқиндилардан диспепсия ва гипотериозни даволовчи воситалар тайёрланади.

Ҳайвон органларини инсон организмга кўчириб ўтказишга тўсқинлик қилаётган муаммо хайвон генларининг вирусларга мойиллиги билан боғлиқ. Трансплантация жараёни муваффақиятли ўтиши ва органларнинг ишлаш қобилиятини сақлаб қолиш учун ДНК фаолиятини тўхтатиб қўйиш талаб этилмоқда.

САРАТОН НАНОЗАРРАЛАР ОРҚАЛИ ДАВОЛАНАДИ

АҚШдаги Фред Хатчинсон онкология илмий маркази олимлари иммун ҳужайралар ичига кириб, уларни саратонга қарши кураш учун фаоллаштира оладиган нанозарраларни яратди. Ушбу янгилик "Nature Nanotechnology" журналида босилди.

Тадқиқотчилар яратган нанозаррачалар чекловчи киммерия антиген рецепторлари(CAR)ни генга ўтказди. Бу оқсиллар маълум бир антигенлар (бегона моддалар) билан алоқа қила оладиган ҳамда Т-ҳужайраларни фаоллаштириш имконини берадиган антителаларни ўзига қамраб олади.

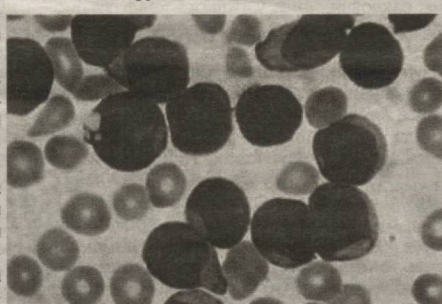
"CAR" организмга тушгандан сўнг лимфоцитларни саратон ҳужайралари билан курашишга йўналтиради. Т-ҳужайраларни модификация қилиш учун уларни бемор организмдан ажратиб олиб, генетик тузилмалар ҳосил қилиш керак. Аммо нанозаррачалар одам танасига лимфоцит ядролари кириб, тарқалгандан кейингина киритилиши мумкин. Сўнг хромосомалар билан бир бутунликни ҳосил қилиб, антиген рецепторларни чеклашни бошлайди.

Олимлар Т-ҳужайраларнинг муҳим қисмини қайта дастурлаш имконияти мавжудлигини аниқлаштириш мақсадида нанозаррачаларни синовдан ўтказди. Тажриба натижасида организмда лейкомия (қон саратони) мавжуд сичқоннинг яшовчанлиги ўртача 58 кунга ошди. Бироқ, олимларнинг таъкидлашича, одамларда иммунотерапиянинг янги усулини синаб кўришдан олдин ҳали кўп изланишлар олиб бориш керак.

ОҚСИЛ ВА УГЛЕВОДНИ БИР ВАҚТДА ИСТЕЪМОЛ ҚИЛИШ ЗАРАРЛИ

Америкалик олимлар оқсил ва оддий углеводларни (масалан, қанд) бир вақтда истеъмол қилиш организмнинг қувват балансига салбий таъсир кўрсатиб, ҳазм қилиш тизими ўзгариши ҳамда организмда ёғ тўпланишига сабаб бўлишини маълум қилди. Тадқиқот натижалари "BMC Nutrition" журналида чоп этилди.

Олимлар 23 ёш атрофидаги барчаси соғлом бўлган 13 аёл ва 14 нафар эркекда кузатув олиб борди. Тажриба 24 соат мобайнида икки босқичда ўтказилди. Биринчи босқичда иштирокчиларга нонушта ва тушликка 15 фоизи оқсилдан иборат икки хил таом берилди. Кейинги босқичда таомнома таркибидаги оқсил микдори икки қарра оширилди. Мутахассисларнинг таъкидлашича, барча таомлар 17 грамм ёғ ҳамда 500 килокалория озқавий қийматга эга бир хил маҳсулотлардан тайёрланган. Бироқ таҳминларга оидинлик киритиш мақсадида иштирокчиларга исталган битта таом билан ширин ичимлик ичишга рухсат берилди. Сўнг мутахассислар махсус хонада килокалорияларнинг сарфланиш жараёнини кузатди.

Тадқиқотчиларнинг хулосаларига кўра, организм ширин ичимликлар билан тўпланган учдан ортиқ калорияни сарфлай олмайди. Оқибатда, моддалар алмашинуви учун зарур қувватнинг етишмаслиги ёғларнинг организмга сўрилиш жараёнини секинлаштиради.

ҲАЙВОН ОРГАНЛАРИ ОДАМ ТАНАСИДА "ЯШАЙДИМИ?"

"Smithfield Foods" компанияси одамларга кўчириб ўтказиш учун қишлоқ ҳўжалиги ҳайвонлари органларидан фойдаланмоқчи эканини маълум қилди. Бу ҳақда "Science Alert" манбасида хабар берилди.

Мутахассислар трансплантация қилиш учун мос органларни ўстириш мақсадида ҳайвонларнинг ДНКсига ўзгариш киритишни режалаштирган. Компания вакилларининг сўзларига қараганда, бу орқали биологик чиқиндилар микдорини камайтиришга эришиш мумкин. "Smithfield Foods" ўз фаолиятида тиббиёт муассасаларини чўчка органлари ва тўқималари билан таъминлашни йўлга қўйган.

ЭКРАН КўРИШ ҚУВВАТИНИ СУСАЙТИРАДИ

Тохоку (Япония) университети олимлари экран олдида кўп ўтириш болаларнинг кўриш қобилиятини пасайтиришини аниқлагани "Lenta.ru" манбасида ёзилди.

Тадқиқотчилар 5 ёшдан 8 ёшгача бўлган 276 боланинг пешона тuzилишини ўрганиб чиқиб, телевизорга ўта ружу қўйганларнинг манглай тuzилишида катта ўзгаришлар юз беришини аниқлади.

Тажрибада иштирок этган болалар ҳар гал танаффуссиз икки соатдан кунига 4 соат телевизор томоша қилган. Шундан кейин бола миёсидаги ўзгаришлар МРТ (магнит резонанс томография) ёрдамида текшириб борилди. Мазкур жараёнда телевизор қаршида кўп ўтирган бола мия олд қобиғида кўкимтир модда тўпланиши кузатилган. Ҳолбуки, мианинг меъёрий ривожланиш шароитида қобиғида кўкимтир модда камайиб бориши лозим.

Олимларнинг сўзларига кўра, мия олд қобиғида кўкимтир модданинг кўпайиши бола интеллектига, хусусан, атрофдагилар гапини таҳлил этиш, сўзлар маъносини англаш ва уларни эслаб қолиш қобилиятига салбий таъсир кўрсатади. Шу боис мутахассислар болаларнинг экран қаршида ўтиришини тартибли равишда мунтазам назорат қилиш зарурлигини таъкидлашмоқда.

Ирода ТОШМАТОВА, Дилшод РЎЗИКУЛОВ, Ўззопа НАЖИМОВА тайёрлади.

Тошкент давлат аграр университети томонидан 2012 йилда Раҳмонов Элдўст Исақулович номига берилган В №635107 рақамли бакалавр дипломи йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

2017-yil 26-iyul, № 59 (9020)

Байрам кунлари муҳим саналар арафасида бадий гимнастика бўйича мураббий Малика Қовунбоевани мактаб спорт залидан топасиз. Бу галги тўғарак машғулотида у шогирдлари билан мустақиллигимизнинг 26 йиллигига бағишланган спорт мусобақасига қизгин тайёргарлик кўраётган экан.

Спорт маликаларининг мураббийи

Машғулот тугаб, Малика кўзида қувонч ва қатъият ўти порлаган ўқувчилар билан илиқ хайрлашди. Шу тариха эришилажак муваффақият сари яна бир одим ташланди, десак муболага бўлмайди.

— Ҳар бир ўқувчини ғалаба сари пухта тайёрлаш, руҳлантириш албатта ўз самарасини беради, — дейди Зангиота туманидаги 35-умумтаълим мактабининг жисмоний тарбия фани ўқитувчиси Малика Қовунбоева. — Узоқ йиллар мактабда ёш авлодга таълим-тарбия берган онам таълим мисолида бунга кўп бор амин бўлганман. Ота-онам оиладаги беш фарзанднинг ҳаммасини ана шу тахлит спорт билан мунтазам шуғулантирган. Бундай муҳитда доимо соғлом турмуш тарзи ҳукмрон бўлиши шубҳасиз.

Зангиота туманидаги 35-мактабда 17 йилдан буён фаолият юритаётган мураббий ушбу таълим муассасасида бадий гимнастика бўйича ташкил этилган "Спорт маликалари" тўғаригининг раҳбари, туман миқёсида жисмоний тарбия фани бўйича тренер-ўқитувчи ҳамдир. Турли спартакиада ва спорт мусобақаларида эришган ютуқлари билан Малика ўқувчиларга намуна, ўрнатки бўлиб келмоқда. Жумладан, у ўтган йили Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси кенгаши томонидан ўтказилган хотин-қизлар спартакиадасининг вилоят босқичида қисқа масофага югуриш бўйича учинчи ўрин соҳиби бўлди, велосипед пойгасида ҳам маҳоратини кўрсатди. Туманда ўтказилган "Отам, онам ва мен — спортчи оила" мусобақасида бир неча йиллардан буён совринли ўринларни қўлга киритиб келаяпти.

Ҳозир "Спорт маликалари" тўғаригага аъзо ўттизга яқин ўқувчилик устозидан спорт сирларини ўрганиб келмоқда. Ўтган йили тўғарак аъзоларининг "Гимнастика барча учун" ширин остида ўтган туман ҳокими кубогини қўлга киритишида жонқуяр мураббийнинг алоҳида ўрни бор. Умидли шогирдларидан Дилдора Суюнова, Гулзода Умаржонова, Сабоҳат Мираҳмедова ушбу нафис спорт тури бўйича вилоят миқёсидаги беллашувларда зафар кучмоқда.

Дарҳақиқат, спорт турлари орасида бадий гимнастика қизларнинг қатъиятли, иродали ва jismonan соғлом бўлишига катта ёрдам беради. Ёш авлодга таълим-тарбия бериб келаётган мураббийга бу йўлда зафар тилаймиз.

Ҳилола ХОЛХЎЖАЕВА

Зангиота тумани

Ёш дзюдочиларимиз Осиёда биринчи

Ўзбекистон терма жамоаси дзюдо бўйича ёшлар ўртасидаги Осиё чемпионатида умумжамоа ҳисобида биринчи ўринни эгаллади.

Жорий йилнинг 13–16 июль кунлари Бишкек шаҳрида дзюдо бўйича ёшлар ва ўсмирлар ўртасида Осиё чемпионати ўтказилди. Мусобақанинг дастлабки икки кунда қитъа чемпионати ёшлар ўртасида ташкил этилди. Унда ҳамюртларимиз муваффақиятли иштирок этиб, 3 тадан олтин ва кумуш ҳамда 6 та бронза, жами 12 медаль билан умумжамоа ҳисобида фахри биринчи ўринга сазовор бўлди.

Жанубий Корея терма жамоаси аъзолари 3 та олтин, 1 та кумуш ва 2 та бронза медаль билан иккинчи, мезбон жамоа эса 2 та олтин, 6 та кумуш ва 7 та бронза медаль билан учинчи поғонадан жой олди.

15–16 июль кунлари ўсмирлар қитъа

чемпионатида татамига чиқди. Ушбу баҳсларда муносиб иштирок этган термаимиз вакиллари жами 10 та медалга сазовор бўлди. Уларнинг 2 таси олтин, 5 таси кумуш ва 3 таси бронза медаллардир. Дзюдо ватани ҳисобланган Япония термаси 5 та олтин ва 6 та бронза медаль билан биринчи ўринни қўлга киритган бўлса, Жанубий Корея терма жамоаси вакиллари 3 тадан олтин ва кумуш ҳамда 2 та бронза медаль билан иккинчи ўринга сазовор бўлди. Қозғистонлик дзюдочилар эса 3 та олтин, 1 та кумуш ва 5 та бронза билан шохсупанинг учинчи ўринни банд этди. Натижада терма жамоамиз умумжамоа ҳисобида тўртинчи ўринни эгаллади.

Шу тариха Осиё чемпионатида терма жамоамиз аъзолари ҳар иккала ёш тоифасида жамгаран медаллар сони 22 тани ташкил этди.

МУХБИРИМИЗ

Паралимпиячиларимиздан рекорд натижалар

Буюк Британия пойтахти Лондонда ўтказилган пара-атлетика бўйича жаҳон чемпионатида ҳамюртларимиз 3 та олтин, 4 та бронза медалга сазовор бўлди.

Жорий йилнинг 14–23 июль кунлари бўлиб ўтган ушбу нуфузли мусобақада 1050 нафар спортчи 213 та медаллар жамланмаси учун кураш олиб борди.

Жаҳон чемпионатининг иккинчи кунини терма жамоамиз аъзоси Ҳуснидин Норбеков диск улоқтириш бўйича 54,73 метр натижа билан биринчи ўринни эгаллаб, иккинчи бор жаҳон чемпиони унвонини қўлга киритди. Ядро улоқтиришда эса шохсупанинг иккинчи поғонасини банд этди.

Яна бир ҳамюртимиз Дониёр Солиев делегациямиз ҳисобида иккинчи олтин медални қўшиб қўйди. Эрақлар ўртасида узунликка сакраш бўйича баҳсларда ишти-

рок этган Дониёр олтин медалга сазовор бўлди ва 7,18 метр натижа билан Осиё рекордини янгилади. (Осиё рекорди 2015 йили Қатарнинг Доха шаҳрида бўлиб ўтган жаҳон чемпионатида хитойлик Чен Минг Ю томонидан 7,07 метр натижа билан ўрнатилган эди). Мусобақада иккинчи ўринни шведиялик Тобиас Жонсон (6,99 метр) эгаллаган бўлса, 3-ўрин 6,77 метр натижани қайд этган беларуслик Сергей Бурдуковга насиб этди. Таъкиллаш жоизки, узунликка сакраш мусобақасида Паралимпия ўйинлари чемпиони ва рекордчиси Хилтон Лангенховен (Жанубий Африка) сингари жаҳоннинг кўзга кўринган, энг кучли спортчилари ўз

маҳоратини синовдан ўтказди.

Терма жамоамиз вакили Александр Свечников энгил атлетиканинг найза отиш йўналишида 71,01 метрлик натижани қайд этди, жаҳон рекордини ўрнатди.

Аёллар баҳсида ҳамюртларимиздан София Бурҳоноввага диск ҳамда ядро улоқтириш бўйича бирйўла иккита кумуш медаль насиб этган бўлса, найза улоқтириш бўйича Нозима Қаюмова жамгарамизга яна бир кумуш медални қўшиб қўйди.

Яқунда Ўзбекистон делегацияси таркибида қатнашган 7 спортчида 5 нафарига шохсупага чиқиш насиб этди. Миллий терма жамоамиз аъзолари жами 7 та медални қўлга киритиб, иккита рекорд натижани қайд этди.

Дилшоҳ РЎЗИҚУЛОВ,
"Ma'rifat" мухбири

Балтабаев Улуғбек Нарбаевичнинг 02.00.17 — Қишлоқ хўжалик ва озиқ-овқат маҳсулотларига ишлов бериш, сақлаш ҳамда қайта ишлаш технологиялари ва биотехнологиялари (техника фанлари) ихтисослиги бўйича «Омихта ем ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш» мавзусидаги ихтиро патенти асосида фалсафа доктори (PhD) илмий даражасини бериш бўйича тақдимоти Тошкент кимё-технология институтини ҳузуридаги илмий даражалар берувчи DSc.27.06.2017.Т.04.01 рақамли илмий кенгаешининг 2017 йил 5 август куни соат 10:00 даги мажлисида бўлиб ўтади.

Манзил: 100011, Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 32-уй. Тел/факс: (+99871) 244-79-20; e-mail: tkti@mail.uz.

Вафаев Ойбек Шукурлаевичнинг 02.00.14 — Органик моддалар ва улар асосидаги материаллар технологияси (техника фанлари) ихтисослиги бўйича «Янги самарали депрессор присадкаларни синтез қилишнинг илмий асосларини яратиш ва уларни нефть маҳсулотлари хусусиятларини модификациялашда қўллаш» мавзусидаги ихтиро патенти асосида фалсафа доктори (PhD) илмий даражасини бериш бўйича тақдимоти Тошкент кимё-технология институтини ҳузуридаги илмий даражалар берувчи DSc.27.06.2017.Т.04.01 рақамли илмий кенгаешининг 2017 йил 5 август куни соат 11:00 даги мажлисида бўлиб ўтади.

Манзил: 100011, Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 32-уй. Тел/факс: (+99871) 244-79-20; e-mail: tkti@mail.uz.

Тажиббаев Соийб Самижоновичнинг 13.00.04 — «Жисмоний тарбия ва спорт машғулотлари назарияси ва методикаси» ихтисослиги бўйича «Ёш боксчиларни тайёрлаш тизимида ҳаракатли ўйинларни қўллаш методикаси» мавзусидаги фалсафа доктори (PhD) диссертацияси ҳимояси Ўзбекистон давлат жисмоний тарбия институтини ҳузуридаги илмий даражасалар берувчи DSc.27.06.2017.Ped.28.01 рақамли илмий кенгаешининг 2017 йил 28 июль куни соат 11:00 даги мажлисида бўлиб ўтади.

Манзил: Тошкент шаҳар, Оққўрғон кўчаси, 2-уй. Тел.: (0-371) 268-08-58; e-mail: uzgfk@mail.ru.

Турдалиев Умид Мухтаралиевичнинг 02.00.13 — Ноорганик моддалар ва улар асосидаги материаллар технологияси ихтисослиги (техника фанлари) бўйича «Бентонит гиллари қўшимчаси билан модификациялаштирилган аммиакли селитра олиш технологиясини ишлаб чиқиш» мавзусидаги фалсафа доктори (PhD) диссертациясининг ҳимояси Умумий ва ноорганик кимё институтини ва Тошкент кимё-технология институтини ҳузуридаги DSc.27.06.2017.К/Т.35.01 рақамли илмий даражалар берувчи илмий кенгаешининг 2017 йил 4 август куни соат 10:00 даги мажлисида бўлиб ўтади.

Манзил: 100170, Тошкент шаҳри, Мирзо Улуғбек кўчаси, 77-а уй. Тел/факс: (0-371) 262-56-60, 262-79-90; e-mail: ionxanruz@mail.ru.

Китоб миллатнинг ақл кўзини ёритувчи офтобдир!

ҒАФУР ҒУЛОМ НОМИДАГИ НАШРИЁТ-МАТБАА ИЖОДИЙ УЙИ

Ғафур Ғулом номидаги нашриёт-матбаа ижодий уйи
 2017 йилдан бошлаб “Шарқ юлдузи”, “Ёшлик”, “Жаҳон адабиёти” журналлари ҳамда “Китоб дунёси” газетаси кутубхонаси рукнида ўзбек ва жаҳон адабиётининг энг сара намуналарини нашр этишни бошлади. Сизга тақдим этилаётган ушбу нодир асарлар қалбингизга нур ва маърифат олиб киради, деб ишонамиз.

Мурожаат учун манзил: 100128, Тошкент шаҳри, Лабзак кўчаси, 86-уй. Телефонлар: (+99871) 241-83-29. Моб.: (+99895) 144-41-82, (+99893) 791-00-70, (+99895) 195-42-42. www.gglit.uz, e-mail: info@gglit.uz.

**Махсулотлар сертификатланган.
 Хизматлар лицензияланган.**

Ma'rifat

TA'SIS
 ETUVCHILAR:

O'zbekiston Xalq ta'limi vazirligi,
 O'zbekiston Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi, O'zbekiston Ta'lim, fan va madaniyat xodimlari kasaba uyushmasi Respublika kengashi.

Bosh muharrir Abdusamat RAHIMOV

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 2006-yil 22-dekabrda 0067-raqam bilan ro'yxatga olingan. Indeks: 149, 150. G-715. Tirajli 34528. Hajmi 4 bosma taboq. Ofset usulida bosilgan, qog'oz bichimi A-3. Bahosi sotuvda erkin narxda.

TELEFONLAR:
 qabulxona — 233-50-55;
 kotibiyat — 233-99-15;
 reklama va marketing bo'limi — 233-42-92(faks), 236-54-17.

ISSN 2030-6436

«Ma'rifat» dan materiallarni ko'chirib bosish tahririyat ruxsati bilan amalga oshirilishi shart.

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqriz qilinmaydi va muallifga qaytarilmaydi.

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasi. Korxonada manzili: Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.

O'za yakuni — 21.35 Topshirildi — 22.35

MANZILIMIZ:
 100083, Toshkent shahri, Matbuotchilar ko'chasi, 32-uy.
 Web-site: www.marifat.uz

Dizaynerlar:
 Malohat TSHOVA, Faxriddin RAHIMOV.
 Navbatchi muharrir:
 Akmal JUMAMURODOV.
 Navbatchi:
 Bobomurod XUDOYBERDIYEV.

1 2 3 5 6